

СОВЕЩКАЯ БЕЛАРУСЬ

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОУНАРКОМА
І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

№ 90
(7531)
СУБОТА
18
ВЕРАСНЯ
1943 г.

Нашы войскі авалодалі вялікім чыгуначным вузлом і горадам Нежын, горадам і портам Новарасійск, фарсіравалі раку Дзесна і занялі горад Ноўгарад-Северскі.

Чырвоная Армія працягвае паспяхова наступаць на Кіеўскім, Запарожскім, Мелітопальскім, Паўлаградскім, Бранскім, Прылукскім і Рослаўльскім напрамках. на паўднёвы захад ад Харкава.

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага

Генералу арміі РАКАСОЎСКАМУ

Войскі Цэнтральнага фронту, прадаўжаючы наступленне, сёння 15 верасня пасля двухдзённых жорсткіх баёў авалодалі вялікім чыгуначным вузлом і горадам НЕЖЫН—важнейшым апорным пунктам абароны немцаў на шляхах да Кіева.

У баях за НЕЖЫН вызначыліся войскі генерал-лейтэнанта ЧЭРНЯХОЎСКАГА, генерал-маёра КАЗЛОВА П. М., гвардзейцы-танкісты генерал-лейтэнанта танкавых войск КАРЧАГІНА і лётчыкі генерал-лейтэнанта авіяцыі РУДЗЕНКА.

Асабліва вызначыліся:

280 Канатопская стралковая дывізія генерал-маёра ГОЛАСАВА, 132 Бахмачская стралковая дывізія генерал-маёра ШКРЫЛЁВА, 24 Гвардзейская механізаваная брыгада палкоўніка МАКСІМАВА, 25 Гвардзейская механізаваная брыгада палкоўніка АРТАМОНАВА, 26 Гвардзейская Сеўская механізаваная брыгада генерал-маёра БАРЫНАВА, 57 Гвардзейская танкавая брыгада падпалкоўніка СІЛАВА, 299 штурмавая авіяцыйная дывізія палкоўніка КРУПСКАГА, 286 знішчальная авіяцыйная дывізія палкоўніка ІВАНОВА.

У азнамяванне атрыманай перамогі, 7-му Гвардзейскаму механізаванаму корпусу, 24-й Гвардзейскай механізаванай брыгадзе, 25-й Гвардзейскай механізаванай брыгадзе, 57-й Гвардзейскай танкавай брыгадзе, 299 штурмавой авіяцыйнай дывізіі і 286 знішчальнай авіяцыйнай дывізіі, якія вызначыліся ў баях за вызваленне горада НЕЖЫН, прысвоіць назву «Нежынскіх», і надалей гэтыя злучэнні называць:

7-ы Гвардзейскі Нежынскі механізаваны корпус,
24-я Гвардзейская Нежынская механізаваная брыгада,
25-я Гвардзейская Нежынская механізаваная брыгада,
57-я Гвардзейская Нежынская танкавая брыгада,
299-я Нежынская штурмавая авіяцыйная дывізія,
286-я Нежынская знішчальная авіяцыйная дывізія.

280-ю Канатопскую стралковую дывізію, 132-ю Бахмачскую стралковую дывізію, 26-ю Гвардзейскую Сеўскую механізаваную брыгаду, якія другі раз вызначыліся ў баях з нямецкімі захопнікамі, прадставіць да ўзнагароджання ордэнамі Чырвонага Сцягу.

Сёння 15 верасня ў 20 гадзін сталіца нашай Радзімы МАСКВА ад імені Радзімы салютуе нашым доблесным войскам, якія вызвалілі горад НЕЖЫН, — дванаццацю артылерыйскімі залпамі са ста дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні АБВЯШЧАЮ ПАДЗЯКУ ўсім кіруемым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за вызваленне горада НЕЖЫН.

Вечная слава героям, паўшым у барацьбе за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы

Маршал Совецкага Саюза

І. СТАЛІН.

15 верасня 1943 года.

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага

Генерал-палкоўніку ПЯТРОВУ

Віцэ-адміралу ВЛАДЗІМІРСКАМУ

Войскі Паўночна-Каўказскага фронту ва ўзаемадзейні з караблямі і часцямі Чорнаморскага флота ў выніку смелай аперацыі ўдарам з сушы і высадкай дэсанта з мора пасля пяцідзённых жорсткіх баёў, на працягу якіх разгромлены 73 пяхотная дывізія немцаў, 4 і 101 горна-стралковыя дывізіі немцаў, 4 горна-стралковая дывізія румын і партовыя каманды марской пяхоты немцаў, — сёння, 16 верасня, штурмам авалодалі важным портам Чорнага мора і горадам НОВАРАСІЙСК.

У баях за НОВАРАСІЙСК вызначыліся войскі генерал-лейтэнанта ЛЕСЕЛІДЗЕ, маракі контр-адмірала ХАЛАСЦЯКОВА, лётчыкі генерал-лейтэнанта авіяцыі ВЯРШЫНІНА і генерал-лейтэнанта авіяцыі ЕРМАЧЭНКАВА.

Асабліва вызначыліся:

318 стралковая дывізія палкоўніка ВРУЦКАГА, 55 Гвардзейская Іркуцкая ордэна Леніна і тройчы Чырвонасцяжная стралковая дывізія імені Вярхоўнага Савета РСФСР генерал-маёра АРШЫНЦАВА, 83 Чырвонасцяжная асобная марская стралковая брыгада падпалкоўніка КАЗЛОВА, 5 Гвардзейская танкавая брыгада палкоўніка ШУРАНКОВА, 290 асобны стралковы полк войск НКВД падпалкоўніка ПІСКАРОВА, 393 асобны батальён марской пяхоты капітан-лейтэнанта БОТЫЛЕВА, 11 штурмавая авіяцыйная дывізія Ваенна-Паветраных сіл Чорнаморскага флота падпалкоўніка ГУБРЫЙ, 88 Гвардзейскі знішчальны авіяцыйны полк маёра МАКСІМЕНКА, 889 начны лёгка-бамбардыровачны авіяцыйны полк маёра БАЧАРОВА, 2 брыгада тарпедных кацераў капітана 2 ранга ПРАЦЭНКА, 1 Чырвонасцяжны дывізіён вартавых кацераў капітан-лейтэнанта ГЛУХАВА, 4 дывізіён вартавых кацераў капітан-лейтэнанта СІПЯГІНА, 81 гаубічны артылерыйскі полк падпалкоўніка АХТЫРЧАНКА, 69 Гвардзейскі артылерыйскі полк падпалкоўніка ПЯТРУНЯ, 1169 пушачны артылерыйскі полк палкоўніка ТАРАСАВА, 108 Гвардзейскі знішчальны супроцьтанкавы артылерыйскі полк маёра БАГНЫЧ, 195 горна-ўючны мінамётны полк падпалкоўніка ІВАНЯН, 1 Гвардзейскі асобны артылерыйскі дывізіён маёра МАТУШЭНКА, 251 асобны падвіжны артылерыйскі дывізіён капітана САЛУЯНАВА, 8 Гвардзейскі мінамётны полк падпалкоўніка МАКАРАН.

У азнамяванне атрыманай перамогі, 318-й стралковай дывізіі, 83-й Чырвонасцяжнай асобнай марской стралковай брыгадзе, 5-й Гвардзейскай танкавай брыгадзе, 290-му асобнаму стралковаму палку войск НКВД, 393-му асобнаму батальёну марской пяхоты, 11-й штурмавой авіяцыйнай дывізіі, 88-му Гвардзейскаму знішчальнаму авіяцыйнаму палку, 889-му начному лёгка-бамбардыровачнаму авіяцыйнаму палку, 2-й брыгадзе тарпедных кацераў, 1-му Чырвонасцяжнаму дывізіёну вартавых кацераў, 4-му дывізіёну вартавых кацераў, 81-му гаубічнаму артылерыйскаму палку, 69-му Гвардзейскаму артылерыйскаму палку, 1169-му пушачнаму артылерыйскаму палку, 108-му Гвардзейскаму знішчальнаму супроцьтанкаваму артылерыйскаму палку, 195-му горна-ўючнаму

мінамётнаму палку, 1-му Гвардзейскаму асобнаму артылерыйскаму дывізіёну, 251-му асобнаму падвіжнаму артылерыйскаму дывізіёну і 8-му Гвардзейскаму мінамётнаму палку, якія вызначыліся ў баях за вызваленне горада НОВАРАСІЙСК, прысвоіць назву «НОВАРАСІЙСКІХ», і надалей гэтыя злучэнні і часці называць:

318-я Новарасійская стралковая дывізія,
83-я Чырвонасцяжная Новарасійская асобная марская стралковая брыгада,
5-я Гвардзейская Новарасійская танкавая брыгада,
290-ы Новарасійскі асобны стралковы полк войск НКВД,
393-ці Новарасійскі асобны батальён марской пяхоты,
11-я Новарасійская штурмавая авіяцыйная дывізія,
88-ы Гвардзейскі Новарасійскі знішчальны авіяцыйны полк,
889-ы Новарасійскі начны лёгка-бамбардыровачны авіяцыйны полк,
2-я Новарасійская брыгада тарпедных кацераў,
1-ы Чырвонасцяжны Новарасійскі дывізіён вартавых кацераў,
4-ы Новарасійскі дывізіён вартавых кацераў,
81-ы Новарасійскі гаубічны артылерыйскі полк,
69-ы Гвардзейскі Новарасійскі артылерыйскі полк,
1169-ы Новарасійскі пушачны артылерыйскі полк,
108-ы Гвардзейскі Новарасійскі знішчальны супроцьтанкавы артылерыйскі полк,
195-ы Новарасійскі горна-ўючны мінамётны полк,
1-ы Гвардзейскі Новарасійскі асобны артылерыйскі дывізіён,
251-ы Новарасійскі асобны падвіжны артылерыйскі дывізіён,
8-ы Гвардзейскі Новарасійскі мінамётны полк.
55-ю Гвардзейскую Іркуцкую ордэна Леніна і тройчы Чырвонасцяжную стралковую дывізію імені Вярхоўнага Савета РСФСР, якая неаднаразова ўжо вызначалася ў баях з ворагамі нашай Радзімы, прадставіць да ўзнагароджання ордэнам СУВОРАВА 2-й СТУПЕНІ.

Сёння, 16 верасня, у 20 гадзін сталіца нашай Радзімы МАСКВА ад імені Радзімы салютуе нашым доблесным войскам, якія вызвалілі горад НОВАРАСІЙСК, — дванаццацю артылерыйскімі залпамі са ста дваццаці чатырох гармат.

Караблям Чорнаморскага Флота ў гэты-ж час зрабіць салют дванаццацю залпамі, войскам і караблям, якія вызвалілі ад нямецка-фашысцкага іга другую базу Чорнаморскага Ваенна-Марскога Флота—НОВАРАСІЙСК.

За выдатныя баявыя дзеянні АБВЯШЧАЮ ПАДЗЯКУ ўсім кіруемым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за вызваленне горада НОВАРАСІЙСК.

Вечная слава героям, паўшым у барацьбе за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы

Маршал Совецкага Саюза

І. СТАЛІН.

16 верасня 1943 года.

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Генералу арміі РАКАСОЎСКАМУ

Войскі Цэнтральнага фронту, прадаўжаючы наступленне, паспяхова фарсіравалі раку Дзесна і сёння, 16 верасня, з боем авалодалі вялікім апорным пунктам абароны немцаў на рубяжы гэтай ракі—горадам **НОЎГАРАД-СЕВЕРСКИ**.

Такім чынам, раней падрыхтаваная немцамі абарона па заходняму берагу ракі Дзесна аказалася прарванай у выніку ўмелых і рашучых дзеянняў войск Цэнтральнага фронту.

У баях пры фарсіраванні ракі Дзесна і за вызваленне горада **НОЎГАРАД-СЕВЕРСКИ** вызначыліся войскі генерал-лейтэнанта **РАМАНЕНКА**, генерал-лейтэнанта **БАТАВА** і генерал-лейтэнанта **ПУХАВА**.

У баях за **НОЎГАРАД-СЕВЕРСКИ** асабліва вызначыліся:

102 Далёкаўсходняя стралковая дывізія генерал-маёра **АНДРЭЕВА**, 140 Сібірская стралковая дывізія генерал-маёра **КІСЯЛЕВА**, 162 стралковая дывізія генерал-маёра **СЕНЧЫЛА**, 478 мінамётны полк падпалкоўніка **ОСТАПЕНКА**, 120 знішчальны супроцьтанкавы артылерыйскі полк падпалкоўніка **ДЗМІТРЫЕВА**, 94 Гвардзейскі мінамётны полк падпалкоўніка **КАВАЛЕНКА**, 235 знішчальны артылерыйскі полк маёра **ПАПОВА**, 14 інжынерна-сапёрная брыгада падпалкоўніка **ГАБЕР**, 321 інжынерны батальён маёра **ПАПОВА**.

У азнаменаванне атрыманай перамогі памянованым злучэнням і часцям прысвоіць назву «**НОЎГАРАД-СЕВЕРСКИХ**» і надалей іх называць:

102-я Далёкаўсходняя Ноўгарад-Северская стралковая дывізія,

140-я Сібірская Ноўгарад-Северская стралковая дывізія,

162-я Ноўгарад-Северская стралковая дывізія,

478-ы Ноўгарад-Северскі мінамётны полк,

120-ы Ноўгарад-Северскі знішчальны супроцьтанкавы артылерыйскі полк,

94-ы Гвардзейскі Ноўгарад-Северскі мінамётны полк,

235-ы Ноўгарад-Северскі знішчальны артылерыйскі полк,

14-я Ноўгарад-Северская інжынерна-сапёрная брыгада,

321-ы Ноўгарад-Северскі інжынерны батальён.

Апрача таго, у баях пры фарсіраванні ракі Дзесна вызначыліся:

69-я Чырвонасцяжная Сеўская стралковая дывізія генерал-маёра **КУЗАЎКОВА**,

37-я Гвардзейская стралковая дывізія палкоўніка **УШАКОВА**,

307-я стралковая дывізія генерал-маёра **ЕНЬШЫНА**,

73-я стралковая дывізія генерал-маёра **СМІРНОВА**,

137-я стралковая дывізія генерал-маёра **АЛФЕРАВА**,

8-я стралковая дывізія палкоўніка **ГУДЗЬ**,

74-я стралковая дывізія генерал-маёра **КАЗАРАН**,

6-ы асобны артылерыйскі полк маёра **ЧЫЧКАН**,

1168-ы цяжкі артылерыйскі полк маёра **ОГАРКАВА**,

6-я асобная інжынерна-сапёрная брыгада палкоўніка **ОСТАПАВА**,

7-я штурмавая інжынерна-сапёрная брыгада падпалкоўніка **БАРАШ**,

9-ы асобны пантонна-маставы батальён падпалкоўніка **ШКЛЯР**,

49-ы асобны пантонна-маставы батальён маёра **ПАУЛАВА**,

50-ы асобны пантонна-маставы батальён маёра **ФЕДРАВА**.

За паспяховае фарсіраванне ракі Дзесна камандармаў,

а таксама камандзіраў злучэнняў і часцей, якія вызначыліся, прадставіць да ўзнагароджання ордэнамі **СУВОРАВА**.

Сёння, 16 верасня, у 22 гадзіны сталіца нашай Радзімы **МАСКВА** ад імені Радзімы салютуе нашым доблесным войскам, якія паспяхова фарсіравалі раку Дзесна і вызвалілі горад **НОЎГАРАД-СЕВЕРСКИ**—дванаццаці артылерыйскімі залпамі са ста дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні **АБВЯШЧАЮ ПАДЗЯКУ** ўсім кіруючым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях пры фарсіраванні ракі Дзесна і вызваленні горада **НОЎГАРАД-СЕВЕРСКИ**.

Вечная слава героям, паўшым у барацьбе за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы
Маршал Савецкага Саюза

І. СТАЛІН.

16 верасня 1943 года.

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР

Аб прысваенні звання Героя Савецкага Саюза камандзірам злучэнняў беларускіх партызан т. т. **Дуброўскаму Ф. Ф.** і **Лабанок В. Е.**

За ўзорнае выкананне баявых заданняў Камандавання ў барацьбе супроць нямецка-фашысцкіх захопнікаў у тыле праціўніка і праяўлення пры гэтым адвагу і геройства і асобы заслугі ў развіцці партызанскага руху ў адной з абласцей Беларусі—прысвоіць званне **Героя Савецкага Саюза** з уручэннем ордэна **Леніна** і медалі «Залатая звызда» камандзірам злучэнняў беларускіх партызан таварышам **Дуброўскаму Фёдору Фамічу** і **Лабанок Вадзіміру Елісеевічу**.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага
Совета СССР **М. КАЛІНІН.**

Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага
Совета СССР **А. ГОРКІН.**

Масква, Крэмль, 16 верасня 1943 г.

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР

АБ УЗНАГАРОДЖАННІ ОРДЭНАМІ ПАРТЫЗАН БЕЛАРУСКАЙ ССР

За доблесць і мужнасць, праяўленыя ў партызанскай барацьбе супроць нямецка-фашысцкіх захопнікаў, і асобы заслугі ў развіцці партызанскага руху — узнагародзіць:

ОРДЭНАМ ЛЕНІНА

1. Арцішук Аляксея Фёдаравіча.
2. Брагіна Аляксея Фёдаравіча.
3. Ванеева Вадзіміра Грыгор'евіча.
4. Гаўрылава Грыгорыя Паўлавіча.
5. Зімяніна Міхаіла Васільевіча.
6. Марыненка Калістрата Савельевіча.
7. Маркава Фёдара Грыгор'евіча.
8. Сіманенка Вадзіміра Нікітавіча.
9. Тімчука Івана Мацвеевіча.
10. Языковіча Фёдара Міхайлавіча.

ОРДЭНАМ ЧЫРВОНАГА СЦЯГУ

1. Аўхімовіча Нікалая Ефрэмавіча.
2. Амельчанка Гаўрыла Грыгор'евіча.
3. Антоненка Панцеля Сямёнавіча.
4. Астрэйка Аляксандра Аляксандравіча.
5. Атраховіча (Кандрат Крапіва) Кандрата Кандратавіча.
6. Афанасьева Еўгенія Мітрафанавіча.
7. Балабута Нікалая Лук'янавіча.
8. Барашкава Міхаіла Парфенавіча.
9. Бельх Сцяпана Мітрафанавіча.
10. Былінскага Івана Сямёнавіча.
11. Барысенка Івана Сцяпанавіча.
12. Барадуліна Сцяпана Якаўлевіча.
13. Баярава Пятра Лук'янавіча.
14. Букіна Фёдара Васільевіча.
15. Бухштынава Фёдара Іванавіча.
16. Васілевіча Ефрэма Пятровіча.
17. Варашэня Івана Дзмітрыевіча.
18. Вітко Васілія Фёдаравіча.
19. Ганенка Івана Пятровіча.
20. Гапеева Ефіма Данілавіча.
21. Гарбунова Тімафея Сазонавіча.
22. Грыцкова Ефіма Георгіевіча.
23. Грышанава Фёдара Адамавіча.
24. Гурко Аляксея Дзмідавіча.
25. Дзікана Ігнація Максімавіча.
26. Дуброўскага Фёдара Фаміча.
27. Дзякава Рамана Апалонавіча.
28. Еўсігнєева Тімафея Акімавіча.
29. Жыганава Вадзіміра Васільевіча.
30. Жыжко Івана Іосіфавіча.
31. Жуковіча Паўла Антонавіча.
32. Качкова Пятра Васільевіча.
33. Кецо Мітрафана Андрэевіча.
34. Клевакіна Паўла Тімафеевіча.
35. Клешчова Аляксея Ефімавіча.

36. Клімава Івана Фролавіча.
37. Ключынскага Сямёна Васільевіча.
38. Казлоўскага Васілія Максімавіча.
39. Калужонак Пятра Васільевіча.
40. Конева Афанасія Якаўлевіча.
41. Касміна Івана Карпавіча.
42. Касцёвіча Антона Паўлавіча.
43. Корнева Пятра Якаўлевіча.
44. Кошалева Барыса Власавіча.
45. Крэсіка Нікалая Пятровіча.
46. Крышнёва Іова Афанасьевіча.
47. Крыштафовіча Мірона Емельянавіча.
48. Куляшова Аркадзія Аляксандравіча.
49. Лазорскага Васілія Фёдаравіча.
50. Лапшэнка Генадзія Пуліктавіча.
51. Лабанок Вадзіміра Елісеевіча.
52. Мазурава Кірыла Трафімавіча.
53. Майстрэнка Адама Паўлавіча.
54. Макогіна Грыгорыя Іванавіча.
55. Максімовіча Вадзіміра Сямёнавіча.
56. Манковіча Сцяпана Сцяпанавіча.
57. Мініча Вадзіміра Паўлавіча.
58. Міцкевіча Канстанціна Міхайлавіча (Якуб Колас).
59. Маўчанскага Дзмітрыя Сцяпанавіча.
60. Наталевіча Нікіфара Якаўлевіча.
61. Мароза Васілія Васільевіча.
62. Новікава Нікалая Акімавіча.
63. Осінскага Васілія Аляксандравіча.
64. Осіпава Андрэя Якаўлевіча.
65. Пянькоўскага Канстанціна Міхайлавіча.
66. Пазнякова Івана Барысавіча.
67. Пташкіна Івана Емельянавіча.
68. Падалька Нікалая Тіханавіча.
69. Паромчыка Івана Паўлавіча.
70. Прытыцкага Сяргея Осіпавіча.
71. Пучкова Нікалая Міхайлавіча.
72. Радзюка Трафіма Сямёнавіча.
73. Рашэтнікава Нікалая Арцёмавіча.
74. Ражнова Нікалая Іванавіча.
75. Салавава Аляксандра Іванавіча.
76. Самбука Фёдара Іванавіча.
77. Самсыта Аляксандра Антонавіча.
78. Самуціна Васілія Емельянавіча.
79. Сарычава Міхаіла Іванавіча.
80. Сафронава Міхаіла Фёдаравіча.
81. Сікорскага Сяргея Іванавіча.
82. Скурко Еўгенія Іванавіча (Максім Танк).
83. Салаўёва Сцяпана Іванавіча.
84. Стасенка Ніну Грыгор'еву.
85. Стулава Івана Андрэевіча.
86. Сычоца Івана Сямёнавіча.
87. Татарова Еронія Аляксеевіча.
88. Тіткова Івана Філіпавіча.
89. Тябута Дзмітрыя Васільевіча.
90. Урбановіча Іосіфа Паўлавіча.
91. Хадаркевіча Антона Герасімавіча.

92. Харужую Веру Захараўну.
93. Хрона Грыгорыя Васільевіча.
94. Хурнова Васілія Архіпавіча.
95. Шаршнёву Рыму Іванаўну.
96. Шыбінскага Дзмітрыя Тімафеевіча.
97. Шульчанка Вадзіміра Дзям'янавіча.
98. Шупенія Сцяпана Пятровіча.
99. Шчарбакова Трафіма Афанасьевіча.
100. Шчарбатава Георгія Міхайлавіча.
101. Юпатава Афанасія Тімафеевіча.
102. Янчылёнка Аляксандра Васільевіча.
103. Яроцкага Сямёна Адамавіча.
104. Ястрабава Мацвея Іванавіча.

ОРДЭНАМ ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГУ

Уралаву Еўдакію Ільініну.

ОРДЭНАМ ЧЫРВОНАЙ ЗВЯЗДЫ

1. Азгура Заіра Ісакавіча.
2. Астрэйка Акіма Пятровіча.
3. Ахрамовіча Івана Лявонавіча.
4. Бахара Нікалая Ільіча.
5. Бегуна Пятра Андрэевіча.
6. Белякова Сямёна Андрэевіча.
7. Баброва Івана Іванавіча.
8. Багданава Васілія Лаўрэнцэвіча.
9. Баграцова Сяргея Дземецэвіча.
10. Багданава Фёдара Фядосавіча.
11. Бандарэнка Пятра Венедзіктавіча.
12. Бычкова Аляксандра Іларыёнавіча.
13. Васілеўскага Вадзіміра Якаўлевіча.
14. Ветрова Івана Дзмітрыевіча.
15. Валаткевіча Івана Макаравіча.
16. Войценкава Грыгорыя Максімавіча.
17. Вайцэховіча Сяргея Грыгор'евіча.
18. Выхадцава Віктара Ільіча.
19. Гайдук Ольгу Барысаву.
20. Ганчарова Нікіту Прохаравіча.
21. Голубева Пракофія Вадзіміравіча.
22. Гарэліка Льва Якаўлевіча.
23. Груздзеву Рамана Нікіціча.
24. Давыдзенка Вадзіміра Нікалаевіча.
25. Дзёнісёвіча Анатоля Іуліянавіча.
26. Дзернушкова Феафана Ігнацэвіча.
27. Дубіева Івана Васільевіча.
28. Дзьячэнка Вадзіміра Юр'евіча.
29. Зюкава Канстанціна Васільевіча.
30. Іванова Арсенція Якаўлевіча.
31. Іванова Івана Іванавіча.
32. Ісачанка Васілія Грыгоравіча.
33. Казанцава Нікалая Сцяпанавіча.
34. Камінскага Леаніда Іванавіча.

(Працяг на 3-й стар.).

УКАЗ ПРЕЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА СССР

Аб узнагароджанні ордэнамі партызан Беларускай ССР

(Працяг)

35. Камлюка Владзіміра Дзмі-
трыевіча.	65. Прохарава Міхаіла Аляксан-
дравіча.
36. Карповіча Нікалая Адамавіча.	66. Пузырова Ефіма Грыгоравіча.
37. Колабава Фёдора Грыгора-
віча.	67. Раманоўскага Нікалая Кар-
лавіча.
38. Канаповіча Іпаліта Сільвест-
равіча.	68. Румянцава Грыгорыя Дзмі-
травіча.
39. Косціна Грыгорыя Нікалае-
віча.	69. Рыбакова Аляксандра Кузь-
міча.
40. Касога Наума Абрамавіча.	70. Рабко Івана Сяргеевіча.
41. Катаводава Пятра Іванавіча.	71. Севасцянава Грыгорыя Ні-
калаевіча.
42. Карпусенка Георгія Васілье-
віча.	72. Селіванава Барыса Якаўле-
віча.
43. Краўчанка Кузьму Кузьміча.	73. Сямёнава Аляксея Сямёна-
віча.
44. Краўчанка Івана Сяргеевіча.	74. Скобелева Якава Іванавіча.
45. Крупня Івана Ануфрыевіча.	75. Сакалоўскую Ірыну Іванаўну.
46. Левіна Дзмітрыя Пятровіча.	76. Сакалоўскага Іосіфа Пятро-
віча.
47. Лемашонак Данііла Маісее-
віча.	77. Станкевіча Івана Паўлавіча.
48. Лукашэнка Пятра Канстан-
цінавіча.	78. Старавойценка Грыгорыя Афа-
насьевіча.
49. Лынькова Міхаіла Тіханавіча.	79. Стэльмаха Адама Канстан-
цінавіча.
50. Ляхава Нікалая Фёдаравіча.	80. Спепаненка Анну Терэнцье-
ўну.
51. Мануілава Генадзія Тітавіча.	81. Страдзіна Пятра Андрэе-
віча.
52. Марчанка Адам - Владзіміра
Архіпавіча.	82. Сураўнёва Віктара Філіпа-
віча.
53. Мартысюка Пятра Грыгора-
віча.	83. Сцяслаўскага Пятра Ігнацье-
віча.
54. Масленнікава Міхаіла Аляк-
сандравіча.	84. Талаквалдзе Владзіміра Ма-
нуілавіча.
55. Матыля Івана Аляксандра-
віча.	85. Таранкова Владзіміра Філі-
павіча.
56. Машара Міхаіла Антонавіча.	86. Тітавец Віктара Аксёнавіча.
57. Маяка Нікалая Якаўлевіча.	87. Таміла Адама Прохаравіча.
58. Майхровіча Сцяпана Казімі-
равіча.	88. Узілеўскага Шлёму Морду-
хавіча.
59. Мінковіча Міхаіла Аляксан-
дравіча.	89. Фешчанка Івана Ларыёнавіча.
60. Несцяронак Андрэя Пятро-
віча.	90. Чэрнікову Аляксандру Мі-
хайлаўну.
61. Паўлоўскага Фёдора Іларыё-
навіча.	91. Чэрных Васілія Нікалаевіча.
62. Парфенава Владзіміра Паў-
лавіча.	92. Шмакава Паўла Аляксее-
віча.
63. Плешкава Сяргея Канстан-
цінавіча.	
64. Прохарава Нікалая Іванавіча.	

Старшыня Презідыума Вярхоўнага Совета СССР М. КАЛІНІН.

Сакратар Презідыума Вярхоўнага Совета СССР А. ГОРКІН.

Масква, Крэмль, 16 верасня 1943 г.

СТАЛІНСКІЯ КЛОПАТЫ

АБ ВЫЗВАЛЕННЫХ РАЁНАХ

Соўнарком СССР прыняў паста-
нову аб завозе свіней, авечак і
коз у раёны, вызваленыя ад ня-
мецкай акупацыі. Да 1 лістапада
1943 г. у вызваленыя раёны для
аднаўлення жывёлагадоўлі ў кал-
гасах завозіцца 55 тысяч свіней,
165 тысяч авечак і 17 тысяч коз.
Соўнарком СССР абавязваў Нар-

камзём, Наркаммясамалпром і
Наркамзаг СССР, соўнаркомы і
аблвыканкомы рэспублік арганіза-
ваць у верасні — кастрычніку
1943 г. закупку свіней, авечак і
коз у калгасах і калгаснікаў для
раёнаў, вызваленыя ад нямецкай
акупацыі.

МАСКВА АД ІМЕНІ РАДЗІМЫ САЛЮТУЕ ДОБЛЕСНЫМ

ВОЙСКАМ, ВЫЗВАЛІЎШЫМ НЕЖЫН,

НОВАРАСІЙСК І НОЎГАРАД-СЕВЕРСКІ

На загаду Вярхоўнага Галоўна-
камандуючага Маршала Савецкага
Саюза таварыша Сталіна 15 ве-
расня сталіца нашай Радзімы
Масква ад імені Радзімы салюта-
вала доблесным войскам, якія
вызвалілі горад Нежын—важней-
шыя апорны пункт абароны немцаў
на шляхах да Кіева. 16 верасня
Масква салютвала доблесным
войскам, якія штурмавалі авалода-
лі важнымі портамі Чорнага мора і
горадамі Новарасійск, а таксама
войскам, якія паспяхова фарсіра-
валі раку Дзясна і вызвалілі го-

рад Ноўгарад-Северскі.
Роўна ў 20 гадзін 15 і 16 ве-
расня грывулі першыя артыле-
рыйскія залпы з 124 гармат. Адзін
за другім пры асяляючых
успышках сотняў ракет на пра-
цягу 4 мінут былі зроблены 12
залпаў.
У 22 гадзіны 12 залпамі з 124
гармат на працягу 4 мінут Мас-
ква салютвала байцам, афіцэрам
і генералам Цэнтральнага фрон-
та, якія фарсіравалі раку Дзясну
і вызвалілі горад Ноўгарад-Се-
верскі.

АД СОВЕЦКАГА ІНФОРМБЮРО

Аператыўныя зводкі за 14, 15 і 16 верасня

На працягу 14 верасня на захад ад горада
СТАЛІНА (Данбас) нашы войскі прадаўжалі
паспяхова развіваць наступленне і, прасунуўшы-
ся наперад ад 20 да 25 кілометраў, занялі
звыш 150 насялёных пунктаў і сярод іх вялікія
насялёныя пункты ІВАНАЎКА, ГАУРЫЛАЎ-
КА, МАЛАЯ МІХАЙЛАЎКА, БАЛЬШАЯ МІ-
ХАЙЛАЎКА, АЛЯКСЕЕЎКА, УСПЕНАЎКА,
ТУРКЕНАЎКА, ФЕДАРАЎКА.

Нашы войскі, якія наступаюць уздоўж узбя-
рэжжа Азоўскага мора, прасунуліся наперад да
15 кілометраў і занялі звыш 20 насялёных
пунктаў, у тым ліку раённыя цэнтры Сталін-
скай абласці ВАЛАДАРСКАЕ, МАНГУШ і вя-
лікія насялёныя пункты НОВА-РАМАНАЎКА,
НОВА-ГРЫГОР'ЕЎКА, ЯЛТА, МЕЛЕКІНА,
БЕЛАСАРАЙКА.

На ПАЎЛАГРАДСКІМ напрамку нашы вой-
скі, прадаўжаючы наступленне, прасунуліся на-
перад ад 6 да 10 кілометраў і занялі звыш 70
насялёных пунктаў, у тым ліку раённы цэнтр
Харкаўскай абласці АЛЯКСЕЕЎСКАЕ, вялікія
насялёныя пункты ПЯТРОЎСКІ, СЯМЁНАЎКА,
НОВАНИКАЛАЎКА, БАЛЬШАЯ АНДРЭЎ-
КА, ЦЫГЛЕРАЎКА і чыгуначныя станцыі
БЕЛЯЎКА, ГАУРЫЛАЎКА, ДУБАВА.

На ПРЫЛУКСКІМ напрамку нашы войскі

15 верасня на КІЕЎСКІМ напрамку нашы
войскі, пасля двухдзённых жорсткіх баёў, авало-
далі вялікім чыгуначным вузлом і горадам
НЕЖЫН.

На ЗАПАРОЖСКІМ і МЕЛІТОПАЛЬСКІМ
напрамках нашы войскі развівалі паспяховае на-
ступленне і, прасунуўшыся наперад на 10—15
кілометраў, авалодалі горадамі ГУЛЯЙ-ПОЛЕ,
раённым цэнтрам Днепрапятроўскай абласці
ПАКРОЎСКАЕ, раённым цэнтрам Запарожскай
обласці і станцыяй КУЙБЫШЭВА, а таксама
занялі звыш 60 іншых насялёных пунктаў, у тым
ліку вялікія насялёныя пункты КАЛАМІЙЦЫ,
РАЎНОПАЛЬ, ВЕРБАВОЕ, НОВАСЕЛАЎКА,
РАШАЦІЛАЎКА, ГАЙЧУЛ, БЛАГАВЕШЧАН-
КА, БЕЛАЦАРКОЎКА, ЗАХАР'ЕЎКА, СТАРА-
ДУБАЎКА, УРЗУФ.

На ПАЎЛАГРАДСКІМ напрамку нашы войскі
прадаўжалі развіваць наступленне і, прасунуўшы-
ся наперад ад 10 да 15 кілометраў, занялі звыш
120 насялёных пунктаў і сярод іх вялікія нася-
лёныя пункты НОВА-НІКАЛАЎКА, ЗАКУТ-
НЕЎКА, НОВА-ПЯТРОЎКА, КНЯЗЕВА, РАЖ-
ДЗЕСТВЕНСКАЕ, НАДЗЕЖДЗІНА, СТАРЫЯ
БЛІЗНЯЦЫ, БАРБАЛАТАВА, НІКАЛАЎКА,
АЛЕКСАНДРАЎКА, ДОБРАВОЛЛЕ, АЛЯК-

16 верасня войскі Паўночна-Каўказскага
фронта ва ўзаемадзеянні з Чорнаморскім фло-
там пасля пяцідзённых жорсткіх баёў авалодалі
горадамі і портамі НОВАРАСІЙСК.

На КІЕЎСКІМ напрамку нашы войскі прадаў-
жалі развіваць наступленне і, прасунуўшыся на
асобных участках наперад ад 6 да 15 кіломет-
раў, авалодалі горадамі РОМНЫ, раённымі цэн-
трамі Чарнігаўскай абласці НОСАЎКА, ІЧНЯ,
раённымі цэнтрамі Сумскай абласці ТАЛАЛА-
ЕЎКА, ГЛІНСК, а таксама занялі звыш 90 ін-
шых насялёных пунктаў.

На ПАЎЛАГРАДСКІМ напрамку нашы войскі
прадаўжалі развіваць паспяховае наступленне і,
прасунуўшыся наперад ад 10 да 15 кілометраў,
занялі звыш 100 насялёных пунктаў, у тым ліку
горад і вялікі чыгуначны вузел ЛАЗАВАЯ і вя-
лікія насялёныя пункты ОЛЕЙНІКІ, ТА-
РАСАЎКА, ПАНОЎЦІНА, ДАМАХА, ОСАДЧЫ,
ХАРОШАЕ, КАХАНАЎКА.

На ЗАПАРОЖСКІМ і МЕЛІТОПАЛЬСКІМ
напрамках нашы войскі прадаўжалі паспяховае
наступленне і, прасунуўшыся наперад ад 10 да
18 кілометраў, занялі звыш 40 насялёных пун-
ктаў, у тым ліку раённы цэнтр Запарожскай об-

прадаўжалі наступленне і, прасунуўшыся на
асобных участках да 15 кілометраў, занялі звыш
70 насялёных пунктаў, у тым ліку горад ЛОХ-
ВІЦА і вялікія насялёныя пункты ЗАСУЛЛЕ,
ПЕРАКОПАЎКА, СВІРЫДАЎКА, ЛУКА,
СЦЕПУКІ, ЛУЦЭНКІ, ЯХНІКІ, БЕЗСАЛЫ,
ЗАПАДЗІНЦЫ.

На НЕЖЫНСКІМ напрамку нашы войскі
прадаўжалі наступленне і, прасунуўшыся напе-
рад ад 5 да 8 кілометраў, занялі звыш 20 на-
сялёных пунктаў, у тым ліку раённы цэнтр
Чарнігаўскай абласці ДЗМІТРЫЕЎКА і вялікія
насялёныя пункты ХІБАЛАЎКА, КЛАДЗЬ-
КОЎКА, БАЛЬШАЯ КАШАЛЕЎКА, БЕРА-
ЗАНКА, КУНАШЭЎКА (5 кілометраў на ўс-
ход ад НЕЖЫНА), РУБАНКА.

У раёне на паўднёвы захад ад ХАРКАВА
нашы войскі вялі наступальныя баі і, прасу-
нуўшыся на асобных участках ад 3 да 8 кі-
лометраў, занялі некалькі насялёных пунктаў.

На РОСЛАЎЛЬСКІМ і БРАНСКІМ напрам-
ках нашы войскі вялі наступальныя баі і занялі
некалькі насялёных пунктаў.

На працягу 13 верасня нашы войскі на ўсіх
франтах падбілі і знішчылі 92 нямецкія танкі.
У паветраных баях і агнём зняўнай артылерыі
збіта 13 самалётаў праціўніка.

САНДРОПАЛЬ і чыгуначныя станцыі РАЗ-
ДОЛЛЕ, КРАСНАПАЎЛАЎКА, БЛІЗНЯЦЫ.

На БРАНСКІМ напрамку нашы войскі, пра-
даўжаючы наступленне, авалодалі горадамі
ДЗЯЦЬКАВА і вялікім насялёным пунктам
ЛУБАХНА.

Нашы войскі, якія наступаюць на паўднёвы
захад ад Харкава, прасунуліся наперад ад 5 да
8 кілометраў і занялі звыш 20 насялёных пун-
ктаў, у тым ліку раённы цэнтр Харкаўскай об-
ласці НОВАЯ ВАДАЛАГА і вялікія насялёныя
пункты СТАРАЯ ВАДАЛАГА, КНЯЖНОЕ,
ОХОЧАЕ, МЕЛІХАЎКА, ПАРАСКАВЕЯ, БЕРА-
СТАВАЯ, ЕФРЭМАЎКА.

На ПРЫЛУКСКІМ напрамку нашы войскі,
прадаўжаючы наступленне, занялі некалькі на-
сялёных пунктаў, у тым ліку раённы цэнтр
Палтаўскай абласці СЕНЧА.

На РОСЛАЎЛЬСКІМ напрамку нашы войскі
прадаўжалі наступленне і занялі некалькі нася-
лёных пунктаў.

На працягу 14 верасня нашы войскі на ўсіх
франтах падбілі і знішчылі 59 нямецкіх танкаў.
У паветраных баях і агнём зняўнай артылерыі
збіта 80 самалётаў праціўніка.

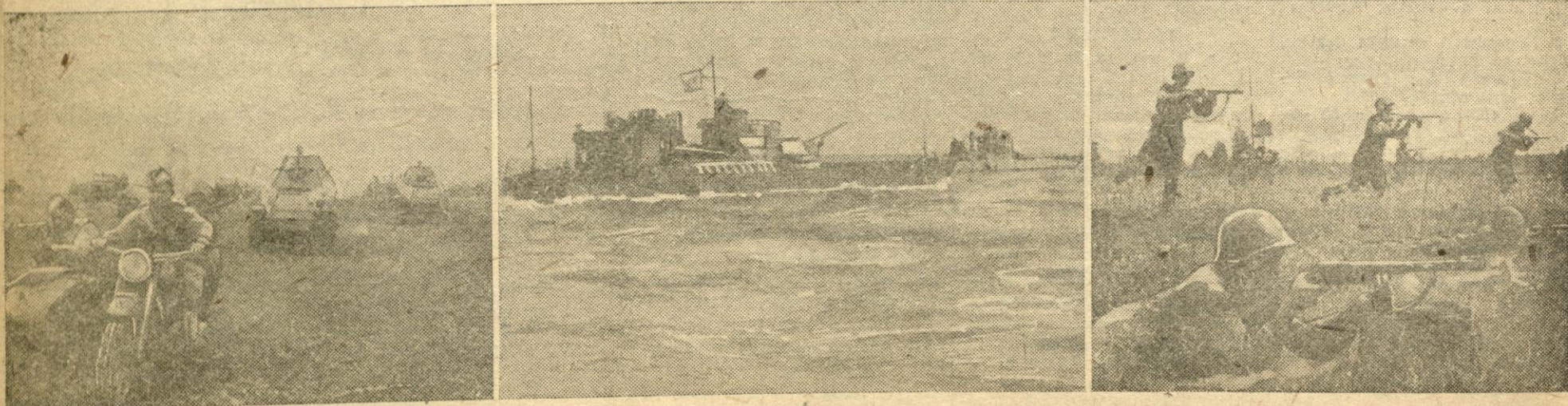
ласці ОСІПЕНКА (14 кілометраў на поўнач ад
горада ОСІПЕНКА) і вялікія насялёныя пункты
РАМАНКІ, ЕКАЦЕРЫНАЎКА, ХВАЛІБОГАЎ-
КА, ВАРВАРАЎКА, ЧАПАЕЎКА, КОНСКІЯ
РАЗДОРЫ, ГУСАРКА, БЕЛЬМАНКА, БЕРА-
СТОВАЕ, ВЫБОЕВА, ТРОЦКАЕ, НІКАЛАЕЎ-
КА, СТАРА-ПЯТРОЎСК, НОВА-ПЯТРОЎКА.

Нашы войскі, якія наступаюць на паўднёвы
захад ад ХАРКАВА, авалодалі горадамі ВАЛКІ,
а таксама занялі вялікія насялёныя пункты МІН-
КАЎКА, ГАУРЫЛАЎКА, ЕУДАКІМАЎКА,
КАРАВАН, СТАРАВЕРАЎКА, ЛОГВІНЫ, ВЛА-
САЎКА, ШЛЯХАВАЯ.

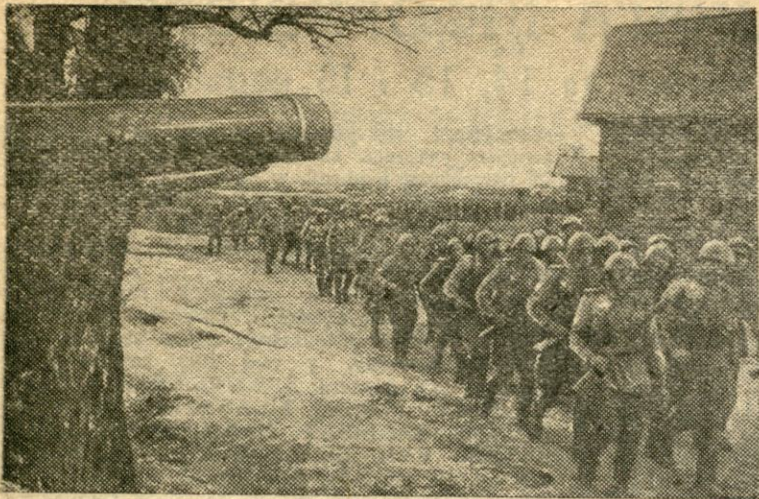
На поўдзень ад БРАНСКА на заходнім бера-
зе ракі ДЗЕСНА нашы войскі, прадаўжаючы
весці паспяховыя баі па пашырэнню плацдармаў,
авалодалі горадамі НОЎГАРАД-СЕВЕРСКІ.

На РОСЛАЎЛЬСКІМ і БРАНСКІМ напрамках
нашы войскі прадаўжалі наступленне і занялі
некалькі насялёных пунктаў.

На працягу 15 верасня нашы войскі на ўсіх
франтах падбілі і знішчылі 64 нямецкія танкі.
У паветраных баях і агнём зняўнай артылерыі
збіта 94 самалёты праціўніка.

ДЗЕЮЧАЯ АРМІЯ. НА ЗДЫМКАХ (злева направа): 1. Паўднёвы фронт—часці Чырвонай Арміі прырываюцца ў тыл ворага. 2. Бронекацеры контр-адмірала
Гаршкова выходзяць на аперацыю ў раёне Марыупаля. 3. Аўтаматчыкі Н-скай гвардзейскай часці ідуць у атаку.

ДЗЕЮЧАЯ АРМІЯ. Баявыя рэзервы рухаюцца да перадавых пазіцый.

Падарункі беларускім партызанам

Рабочыя горкаўскага завода імені Леніна пачалі збор цёплых рэчаў для слаўных народных месціцаў Беларусі. Збор праходзіць з вялікім поспехам. Ініцыятыву ў правядзенні яго праявілі комсомольцы завода.

У камітэт комсомола ідуць маладыя і пажылыя рабочыя. Яны прыносяць шапкі-вушанкі, валенкі, фуфайкі, рукавіцы, ваўняныя іаскі. За тры дні ў камітэт комсомола паступіла для беларускіх

партызан больш ста цёплых рэчаў.

Гэтым не абмяжоўваецца дапамога рабочых завода імені Леніна. Па ініцыятыве комсомольцаў 150 стаханаўцаў рыхтуюць для беларускіх партызан важнае снаражэнне. Маладыя патрыёты імкнуцца хутчэй і лепей зрабіць свой падарунак. Агітатары праводзяць у цэхах гутаркі аб герайчнай барацьбе партызан Беларусі.

ЛЕПШЫЯ ЛЮДЗІ ФАБРЫКІ УСТУПАЮЦЬ У ПАРТЫЮ

Лепшыя людзі, перадавікі вытворчасці, эвакуіраванай з Віцебска панчошна-трыкатажнай фабрыкі «КІМ» уступаюць у рады камуністычнай партыі. Прыняты ў рады ВКП(б) стаханаўкі - двухсотніцы тт. Шынельнікава, Сарока, Амо-

сенка, Любімава, Васілеўская, Баравік і многія другія. Практычнымі справамі апраўдваюць яны высокае званне камуніста. Яны аддаюць усе свае сілы на разгром нямецка-фашысцкіх бандытаў.

„НАСУСТРАЧ СОНЦУ“

У выдавецтве ЦК КП(б)Б «Совetskая Беларусь» рыхтуюцца да друку зборнік вершаў беларускага паэта-ардэнаўца Пятруся Броўкі «Насустрач сонцу». У зборнік увайшлі 25 вершаў і паэма пра Фёдора Смалачкова — Героя Савецкага Саюза, сына бе-

ларускага народа. Сярод вершаў — «Будзем сеяць, беларусы», «Маці», «Байцам - беларусам», «Мінск», «Якубу Коласу», «Дрыжыце, падлогі-фашысты», напісаныя паэтам за час айчынай вайны.

Слухай нас, родны беларускі народ!

ГАВОРЫЦЬ РАДЫЁСТАНЦЫЯ «СОВЕТСКАЯ БЕЛАРУСЬ» НА ХВАЛІ 48,15 МЕТРА

(Праграма асноўных радыёперадач на бліжэйшыя дні)

24 ВЕРАСНЯ

- 3 9 г. 00 мін. да 10 г. 00 мін.
1. Перадача для партызан і партызанак Беларусі: Паведамленне Савінформбюро. Весткі з Савецкай Радзімы. Паведамленні з-за граніцы (штодзённая).
2. Выступленне народнага героя — дзеда Талаша: «Сынкі мае, мацней біце немчуру праклятую!»
3 14 г. 20 мін. да 15 г. 00 мін.
1. Інфармацыйныя матэрыялы (штодзённая).
2. У чым сэнс створага пры Кубе так званага «Савета давераных» (артыкул).
3 17 г. 00 мін. да 18 г. 00 мін.
1. Весткі з франтоў Айчынай вайны.
2. Перадавы артыкул газеты «Совetskая Беларусь».
3. Перадача для моладзі Беларусі (штодзённая).
3 20 г. 10 мін. да 21 г. 00 мін.
1. Перадача для партызан і партызанак Беларусі: Паведамленне Савінформбюро. Весткі з Савецкай Радзімы. Паведамленні з-за граніцы (штодзённая).
2. Сатырычная хвіліна: «Сатырычным залімам — па фашысцкіх малпах» (штодзённая).
3. Агляд савецкага друку (штодзённая).
3 00 г. 35 мін. да 00 г. 55 мін.
Перадача апошніх паведамленняў (штодзённая).

25 ВЕРАСНЯ

- 3 9 г. 00 мін. да 10 г. 00 мін.
1. Артыкул: «Чырвоная Армія

- загартавалася ў бах. Нямецкая армія стаіць перад сваім паражэннем».
2. Агляд агітплатката «Раздаём фашысцкую гадзіну».
3. Перадача Усеславянскага камітэта ў Маскве.
3 14 г. 20 мін. да 15 г. 00 мін.
Выступленне Наркома Асветы БССР тав. Уралавай «Перад пачаткам заняткаў у БДУ» (запіс на плёнку).
3 17 г. 00 мін. да 18 г. 00 мін.
Канцэрт з твораў, прысвечаных тэмам Айчынай вайны.
3 20 г. 10 мін. да 21 г. 00 мін.
1. Артыкул: «Партызанскі адказ воінам-беларусам».
2. Хроніка: «На заняволенай беларускай зямлі».
26 ВЕРАСНЯ
3 9 г. 00 мін. да 10 г. 00 мін.
1. Спецыяльная перадача для гомельскіх партызан: «Дзень вызвалення блізка. Мацней удары па ворагу! Дапамагайце наступваючай Чырвонай Арміі».
2. Канцэрт беларускай народнай музыкі.
3 14 г. 20 мін. да 15 г. 00 мін.
1. Перадача «На тэмы дня». Гутарка нашага аглядальніка.
2. Беларуска хроніка.
3 17 г. 00 мін. да 18 г. 00 мін.
Перадача для абласных і раённых газет Беларусі (павольным чытаннем) — у кожную сераду і нядзелю.
3 20 г. 10 мін. да 21 г. 00 мін.
Паўтарэнне папярэдняй перадачы для праверкі (у кожную сераду).

Весткі з савецкай радзімы

БУДАЎНІЦТВА НОВАЙ ГІДРАЭЛЕКТРАСТАНЦЫІ

Пачалося будаўніцтва Шавацкай гідрэлектрастанцыі (Узбекская ССР). Гэта будзе першая гідрэлектрастанцыя ў Харэзмскім аазісе. Яна дае ток маслабойнаму і бавоўначышчальнаму заводам, швейнай фабрыцы і майстэрням, якія размешчаны ў абласным цэнтры Харэзмскай абласці — горадзе Ургенч і ў суседнім Ханкінскім раёне. Адкрыюцца багатыя магчымасці новага прамысловага будаўніцтва. Гідрэлектрастанцыя будзеца метадамі скарасных народных будоўляў.

ДВА ГАДАВЫЯ ПЛАНЫ

Радасную вестку аб вызваленні Сталінскай абласці трактарная брыгада Паўш Ангелінай адзначыла завяршэннем двух гадавых планаў трактарных работ. Замест 2,100 гектараў вырабавана 4,200, эканомлена 11 тон бензіна. Стаўшы на франтавую вахту імені дывізій, якія вызвалілі Данбас, брыгада ўзяла абавязацельства да 20 верасня закончыць збылівае ворыва. У падарунак працоўным Сталінскай абласці трактарысты брыгады Ангелінай вылучылі з сваіх асабістых запасаў 720 пудоў хлеба.

КАЛЯРОВАЯ БАВОЎНА

У год айчынай вайны працягваецца вялікая работа па вывядзенню сартоў бавоўны з натуральна-афарбаваным валакном: зялёным, карычневым і жаўтаватым. З ураджаю 1943 года гэтыя прыродныя прыкметы атрымаюць вялікую колькасць каляровага валакна. У 1944 годзе па Узбекскай ССР пад пасевы бавоўны з каляровым валакном адводзіцца 5,000 гектараў. Тканіны і трыкатаж, вырабленыя з натуральна-афарбаванага валакна, атрымаюць высокую ацэнку. Яны маюць прыгожую афарбоўку, не ліняюць на сонцы і пасля мыцця.

МІЖНАРОДНАЯ ІНФАРМАЦЫЯ

БАМБАРДЫРОВАЖКА БЕРЛІНА

Англіскае міністэрства авіяцыі паведамляе, што ў ноч на 16 верасня самалёты бамбардзіроўнай авіяцыі зрабілі вялікі налёт на гумавую фабрыку, што знаходзіцца ў 40 мільх на паўночны захад ад Вішы. Па папярэдніх паведамленнях, налёт быў эфектыўны. Бамбардзіраваны аб'екты ў паўночна-Заходняй Германіі і ў Берліне.

НАЛЁТ НА РАЁН ПАРЫЖА

У Лондане афіцыйна абвешчана, што амерыканскія бамбардзіроўшчыкі «Лятаючая крэпасць» зрабілі 15 верасня налёт на авіяцыйныя заводы каля Парыжа. Самалёты таксама атакавалі аэрадромы ва Францыі і партавыя збудаванні ў Нанце (Францыя).

Разбурэнні ў Эсене, Дуісбургу і Дзюсельдорфе

СТАКГОЛЬМ. Як перадае газета «Дагенс нюхетэр», шведская грамадзянка, якая толькі-што вярнулася з Германіі, расказвае наступнае: «Уздоўж лініі Обергузен — Дуісбург — Эсен — Дзюсельдорф бачна вельмі мала ўцалелых дамоў. На плошчы перад вакзалам у Дзюсельдорфе засталіся адны разваліны. Я спытала праходжлага, як праісці на вуліцу, размешчаную недалёка ад вакзала, і атрымала адказ, што пасля бамбардзіроўкі ён сам ужо не можа арыентавацца ў сваім родным горадзе».

НЕЛЕГАЛЬНЫЯ ДРУКАРНІ У ГІТЛЕРАўСКОЙ ГЕРМАНІІ

Па атрыманых у Жэневе вестках, гітлераўскія ўлады вельмі занепакоены тым, што ў Германіі ўсё шырэй распаўсюджваюцца нелегальныя газеты. Нават на германскіх паведамленнях, у Германіі працуе каля 100 нелегальных друкарняў, якія выпускаюць лістоўкі і паведамленні, якія да барачы сунуць гітлераўскай вайне.

ЦЕПЛАЕ АБМУНДЗІРАВАННЕ ДЛЯ ВЫЗВАЛІЦЕЛЯў ДАМБАСА

З вялікай радасцю сустрэў вестку аб вызваленні Данбаса калектыў швейнай фабрыкі імені Валадарскага, эвакуіраванай у пачатку вайны з горада Сталіна ў Семіпалацінск. Калектыў фабрыкі прыняў абавязацельства закончыць квартальны план да 25 верасня і даць звыш плана 2,000 камплектаў цёплага абмундзіравання для воінаў Сталінскіх дывізій — вызваліцеляў цэнтры Данбаса. Апрача таго калектыў фабрыкі арганізаваў суботнік па вырабу дзіцячага і дашкага адзення для працоўных роднага горада, вернутага ў савецкую сям'ю.

АДНАЎЛЕННЕ ЛЕКАВЫХ УСТАНОЎ

Хуткімі тэмпамі аднаўляецца сетка лекавых устаноў Курскай абласці, па-варварску разбуреных немцамі. Адкрыта больш 750 больніц, амбулаторый, урачэбных, фельчарскіх і акушарскіх пунктаў. Урад адпусціў на гэтую справу 2,800 тысяч рублёў. Падрыхтавана вялікая колькасць медыцынскага абсталявання, бялізны, мануфактуры. У абласць накіравана 100 урачоў, 128 фельчароў і акушарак. У Курску адноўлены клінічная больніца на 300 коек, сухотная больніца, сухотны дыспансер, уноў адкрыта дзіцячая больніца на 75 коек.

Тры ЭШАЛОНЫ ЗВЫШПЛАНАВАГА ПАЛІВА

Стаўшы на стаханаўскую вахту ў чэсьць герояў Чырвонай Арміі, гарнякі Свядлоўскага вугальнага камбіната намнога перавыканалі сутачнае заданне. Уральскія заводы атрымалі тры эшалоны звышпланавага паліва.

СТАНОВІШЧА ў ІТАЛІІ

ХОД ВАЕННЫХ ДЗЕЯННЯў

Штаб саюзных войск у Паўночнай Афрыцы паведамляе, што, нягледзячы на моцнае супраціўленне праціўніка і дзеянні яго авіяцыі, у раёне Неапаля працягваюць высаджвацца войскі саюзнікаў і выгрузацца ўзбраенне і ваенныя матэрыялы. Войскі дастаўляюцца англіскай і амерыканскай ваеннымі караблямі. Вялікія сілы крэйсераў і эсмінцаў працягваюць абстрэльваць варожыя пазіцыі.
12 верасня дэсантавыя часткі саюзнікаў занялі востраў Капры. Абарона вострава даручана італьянскім ваенным і марскім уладам, якія супрацоўнічаюць з войскамі саюзнікаў.
У раёне аперацый 5-й амерыканскай арміі, паміж Салерна і Агрозалі, працягваюцца жорсткія баі. Ваенна-марскі флот і авіяцыя саюзнікаў аказваюць магутную падтрымку наземным войскам. Англіскай 8-й армія працягвае прасоўвацца на поўнач. У раёне

Таранто аперацыі саюзнікаў разгортваюцца ў адпаведнасці з планам. Англіскай 8-й і амерыканскай 5-й арміям знаходзяцца ў сучасны момант на адлегласці менш 80 міль адна ад другой.
У ноч на 14 верасня і на працягу ўсяго дня цяжкія, сярэднія і лёгкія бамбардзіроўшчыкі, а таксама знішчальнікі-бамбардзіроўшчыкі і знішчальнікі, якія ўваходзяць у склад ваенна-паветраных сіл Паўночна-Заходняй Афрыкі, вялі вельмі канцэнтраваныя і інтэнсіўныя аперацыі, вытвараючы налёты на шасейныя і чыгуначныя дарогі, пазіцыі, транспарт і скапленыя войскі праціўніка ў розных месцах.

16 верасня францаў часткі 5-й арміі аднавілі наступленне са свайго салернскага прадмостняга ўмацавання. Войскі саюзнікаў прасунуліся наперад, ачысцілі ад немцаў выступ паміж рэкамі Селе і Каларэ. Немцы адступаюць.

Баі паміж немцамі і італьянцамі ў Паўночнай Італіі

Як перадае агенцтва Рэйтэр з Палермо, увечары 14 верасня ў Турynie і на паўночны захад ад

Мілана працягваліся баі паміж германскімі і італьянскімі войскамі.

Забастоўка чыгуначнікаў і вулічныя баі ў гарадах Паўночнай Італіі

У Мілане, Турynie, Генуі і Балоні адбываецца забастоўка чыгуначнікаў. Бастуючыя пры-

маюць удзел у вулічных баях супроць гітлераўцаў.

Звыш 100 італьянскіх караблёў здаліся саюзнікам

Больш 100 італьянскіх караблёў прыбылі на Мальту і ў іншыя парты саюзнікаў. У іх лік уваходзіць 5 лінкараў, 6 крэйсераў, 2 лёгкія крэйсеры, 1 дапаможны крэйсер, 1 авіяносец, 19 падвод-

ных лодак, 27 эсмінцаў, 12 мінаносцаў, 6 карветаў, 1 шпітальнае судно і розныя караблі меншых памераў. Рад італьянскіх гандлёвых караблёў знаходзіцца на шляху ў парты саюзнікаў.

Сутычкі немцаў з італьянцамі ў Югаславіі

Агенцтва Рэйтэр паведамляе з Цюрыха, што ў Белградзе, калі немцы сталі раззбройваць італьянскія часткі, адбыліся жорсткія схваткі. Італьянскія часткі ў Заграбе былі раззброены немцамі, як толькі было атрымана паведамленне аб капітуляцыі Італіі, 2,000

італьянскіх салдат уцяклі ў Чарнагорыю яшчэ да таго, як немцы і павелічаўцы акупіравалі ўзбярэжжа Далмацыі.

РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.
Б-2311.